

Kritik mot ordföranden och en annan ledamot i Barn- och utbildningsnämnden i Ljungby kommun för att de justerat protokollet från ett nämndsammanträde trots att en beslutspunkt hade formulerats om

Beslutet i korthet: Barn- och utbildningsnämnden i Ljungby kommun beslutade vid ett sammanträde att vårdnadsbidraget för barn under tre år skulle tas bort. Innan protokollet från sammanträdet hade justerats uppmärksammades att frågan om vårdnadsbidraget rätteligen skulle prövas av kommunfullmäktige. När protokollet justerades hade beslutspunkten formulerats om till ett förslag från nämnden till fullmäktige att ta bort vårdnadsbidraget.

Den som justerar ett protokoll från ett nämndsammanträde ska kontrollera riktigheten av protokollet, dvs. att det korrekt visar det som har beslutats av nämnden, och intyga detta med sin namnteckning. JO kritiserar ordföranden och en annan ledamot i nämnden för att de i det här fallet justerade protokollet trots att de visste att lydelsen av den aktuella beslutspunkten inte överensstämde med det som nämnden hade beslutat.

Anmälan

I en anmälan framförde AA klagomål mot Barn- och utbildningsnämnden i Ljungby kommun som rörde justeringen av ett protokoll från nämndens sammanträde den 22 april 2013. Han anförde bl.a. följande.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sammanträdet att ta bort vårdnadsbidraget för barn under tre år. Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 april ifrågasattes om nämnden kunde besluta i den frågan. När nämndens protokoll justerades ändrades beslutet från att vårdnadsbidraget skulle tas bort till ett förslag till fullmäktige om att ta bort bidraget. Frågan är om det vid justeringen av ett protokoll är möjligt att anpassa ett beslut till omständigheter som inte var föremål för prövning när nämnden fattade sitt beslut.

Till anmälan hade kopior av vissa tidningsartiklar fogats.

Utredning

JO begärde att barn- och utbildningsnämnden skulle yttra sig över det som AA hade anført. Nämnden beslutade att som sitt remissvar ge in ett yttrande som hade undertecknats av barn- och utbildningschefen BB. I yttrandet anfördes bl.a. följande:

Vid barn- och utbildningsnämndens möte 2013-04-22 § 66 yrkade vice ordförande CC (S) att vårdnadsbidraget ska tas bort från 2013-05-01. DD (V) yrkade bifall till förslaget. EE (KD) yrkade att vårdnadsbidraget ska vara kvar. Ordförande ställer proposition på yrkandena. Omröstning begärs och genomförs. Därefter fattas beslut att vårdnadsbidraget ska tas bort.

Det kan uppfattas som en otydlighet om barn- och utbildningsnämnden eller kommunfullmäktige ska besluta att vårdnadsbidraget ska tas bort. Kommunfullmäktige beslutade 2008-06-17 § 87 om Budget 2009 och plan 2010-2013.1 beslutsunderlaget för budgeten står följande ”Vårdnadsbidrag ska införas och nämnden kompenseras med 400 tkr. Eventuella kostnader för vårdnadsbidrag utöver detta belopp finansieras inom befintlig budget”.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2008-10-20 § 133 att vårdnadsbidraget gäller från och med 2009-01-01. Vidare godkändes regelverk och formulär.

Vid protokollsjustering, efter samråd med juridisk kompetens, är beslutet ett förslag till kommunfullmäktige att ta bort vårdnadsbidraget från och med 2013-05-01.

Protokollet justerades 2013-04-25 av ordförande FF (M) och ledamoten EE (KD). Vid justeringen deltog som tjänstemän administrativ chef och nämndens sekreterare. Barn- och utbildningschefen deltog inte vid justeringen.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-06-18 § 76 att ta bort vårdnadsbidraget den 1 juli 2013.

I sakfrågan om vårdnadsbidraget ska vara kvar eller inte har majoriteten av ledamöterna i barn- och utbildningsnämnden och majoriteten av ledamöterna i kommunfullmäktige en gemensam uppfattning att vårdnadsbidraget ska tas bort.

JO:s expedition hämtade in en kopia av det justerade protokollet från kommunen.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

Vid ett sammanträde i en kommunal nämnd ska ett protokoll föras på ordförandens ansvar. Det framgår av 5 kap. 57 § och 6 kap. 30 § kommunallagen (1991:900), KL. Enligt 5 kap. 59 KL ska protokollet för varje ärende redovisa bl.a. vilka beslut som har fattats. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet (5 kap. 61 § KL).

Av utredningen framgår bl.a. följande. Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2013 att vårdnadsbidraget för barn under tre år skulle tas bort från den 1 maj 2013. I tiden mellan nämndens sammanträde och justeringen av protokollet uppmärksammades att frågan om vårdnadsbidraget rätteligen skulle prövas av kommunfullmäktige. När nämndens protokoll justerades var beslutspunkten formulerad som ett förslag från nämnden till fullmäktige att ta bort vårdnadsbidraget.

Jag vill i sammanhanget rent allmänt nämna att en kommunal nämnd som har fattat ett beslut som kan överklagas enligt reglerna om laglighetsprövning i 10 kap. KL normalt sett kan ta upp samma fråga igen och återkalla eller ändra beslutet. Från denna huvudregel finns det dock vissa undantag (se t.ex. Bohlin, Kommunalrättens grunder, 5:e uppl., 2006, s. 216 f.). Jag uppehåller mig inte ytterligare vid dessa regler eftersom det här ärendet gäller frågan om de ledamöter som justerade nämndens protokoll agerade korrekt.

Den som justerar ett protokoll från ett nämndsammanträde ska kontrollera riktigheten av protokollet, dvs. att det korrekt visar bl.a. det som har beslutats av nämnden, och intyga detta med sin namnteckning. Den som justerar protokollet får självfallet inte ändra lydelsen av ett beslut som är korrekt redovisat i protokollet eller sätta sig i nämndens ställe och anteckna ett annat beslut än det som har fattats av nämnden.

Efter den ändring som gjordes i samband med justeringen visade protokollet inte det som nämnden hade beslutat i fråga om vårdnadsbidraget. I stället gav protokollet intrycket att nämnden hade fattat ett beslut med en helt annan innebörd än vad som faktiskt var fallet.

Det är minst sagt anmärkningsvärt att FF och EE intygade att protokollet var riktigt trots att de visste att lydelsen av det aktuella beslutet inte överensstämde med det beslut som nämnden hade fattat vid sammanträdet. Att ändringen av beslutets lydelse föregicks av ett ”samråd med juridisk kompetens” förändrar inte bilden av justerarnas ansvar. FF och EE förtjänar därför kritik för att de justerade protokollet.

Vad som i övrigt har kommit fram leder inte till någon kommentar från min sida.

Ärendet avslutas.